

Bröllopskonversationer

samtal mellan en anarkistisk individ och dess vänner från förr

Anonym

Jag sitter på ett bröllop. En barndomsvän gifter sig. Ingen hade riktigt räknat med att jag skulle komma och ingen hade räknat med att jag på något sätt skulle glädjas av denna tillställning. Jag betraktas som den vagabond jag i perioder är och bröllopsfirarna räds mig för det öppna fiendskap jag hyser för det rådande samhället och dess moral. Räds för att jag genom att öppna min mun stundvis skapar situationer där var och en måste vara redo att försvara det rådande samhället mot min obarmhärtiga kritik.

Jag placerades under middagen bredvid en gammal vän från tonåren. I nästan sju år var vi nära vänner. Vi delade den kritiska puberteten, de första fyllorna, mopedgång, de första drogerna, de första sexuella upplevelserna, festivaler, resor, slagsmål, skolkande och hundratals dagar och nätter av spontana äventyr. Idag sitter han framför mig som en välbetald hipster, med egen lägenhet i ett populärt kvarter, nyligen ren från en längre tids kokainproblem. Det som möter dennes blick, jag, en vagabond och bråkmakare, en viktigpetter som bara tänker kritiskt och inte kan slappna av med mina privilegier. Vi är så främmande men ändå hyser vi båda ett slags kärlek för varandra och för alla de ögonblick vi delat med varandra. Efter en tids småpratande försöker vi båda gräva lite djupare i varandra för att uppdatera våra respektive bilder och fördomar.

Jag: Jag bor där mina närmsta relationer finns, eller ja, bor och bor; bor och kämpar är väl mer rätt.

PN: Kamp? Det är alltså fortfarande så. Alltså jag kan hålla med om mycket samhällskritik. Grejen är att jag skulle ändå inte uppoffra något, eller mig själv, för en kamp. Eller för att slåss med polisen till exempel. Jag ser bara att jag själv skulle förlora på det. Jag vet att det är egoistiskt men...

Jag: ...på ett sätt egoistiskt, ja, men jag är också egoist! *PN:s ögon förstoras*

För mig är det så att jag har mer att förlora på att inte kämpa. Att tillåta detta samhälle och andra individer trycka ner mig, det är inte så jag vill leva. *Det* är för mig en uppoffring. Jag vill vara mig själv fullt ut, utan någon eller något över mig. Jag vill bygga fria relationer, byggda på ömsesidig vilja, ömsesidig egoism kan du också kalla det. Och för att kunna göra det behöver jag bekämpa auktoriteter där de korsar min väg. Fixa idéer som moral och nationalism eller sociala institutioner som staten, patriarkatet och själva det globaliserade samhället. Detta jävla samhälle som konstant försöker att forma mig till en "människa som alla andra", "en tysk", "dansk", "student", "arbetstagare", "medborgare"; identiteter som alla kräver min underkastelse.

Nej, om jag vill vara mig själv och forma mitt liv som jag vill ha det, då behöver jag kämpa – dels parallellt med att försöka vara allt jag är och vill, här och nu, dels för att kunna möjliggöra fullkomlig frihet från auktoriteter för mig och för mina relationer.

Förstår du vad jag menar? Jag vill kunna möta en människa, en individ, nej alla individer jag möter, vill jag kunna möta utan att de är arbetare, chefer, kunder, säljare, politiker, byråkrater, soldater, kvinnor, män, transpersoner, fångvaktare, fångar...

Jag fattar tag i mitt vinglas och för det till munnen, klunkar girigt i mig den dyra drycken, slår ner glaset på bordet så att det slår i dessertskeden och det klingande ljudet drar till sig uppmärksamhet. Jag blir medveten om min onykterhet. Ser mig ursäktande omkring medan jag hämtar andan och fortsätter sedan:

Som Stirner skrev: "Människan är blott en egenskap hos mig, liksom manlighet eller kvinnlighet." Jag och du och alla andra är så mycket mer än bara en eller ett par av våra egenskaper.

PN: Okej, det där sista fattade jag inte men skitsamma. Saken är den, jag ser att samhället är fucked up. Jag ser att det är skit och orättvist och så vidare men jag ser fortfarande ingen vinning för mig att kämpa mot det och riskera att bli inlåst, misshandlad eller att dö.

Jag: Absolut! Jag fattar vad du menar och tycker att det är okej. För dig är det skitsamma, så länge du har det hyfsat bra eller mer. Som en passiv nihilist... jag tycker någonstans att det är bättre, eller nej, inte bättre utan ärligare än någon som kallar sig anarkist men bara söker efter nya saker att underkasta sig.

PN: Ja, men jag vet att jag är privilegerad, vit man, medelklass och allt det innebär, så...

Jag: Kom igen! Du behöver inte ursäkta dig. Vad hjälper den insikten om du ändå egentligen skiter i den? Det blir bara ord och identiteter. Precis som det är med många "medvetna" vänsteridioter. Precis som de sätter upp moraliska regler för hur folk ska bete sig, sätter du upp det för dig själv och skapar ett slags dåligt samvete som du egentligen inte har. Varför är du inte bara dig själv?

PN: Jag är mig själv men...

Högtalarsystemet slås på och mikrofonen knastrar. Nästa talare förkunnas. Jag reser på mig. Aningen fullare än nyss vinglar jag till men samlar mig snabbt och går upp på scenen.

Senare. Tillbaka vid bordet.

V: Så typiskt dig att prata om bomber. Fast det var kul att se folk bli så obekväma. Bomber på ett bröllop, säger hon skrattande och skakar på huvudet. Tidigare under bröllopet redde vi ut den komplicerade vänskap vi hade, varför jag jag övergav henne och andra då, för nästan tio år sedan. Efter samtalet var stämningen lättare och mer skämtsam men också öppen för diskussioner. Hon flyttade över från sitt bord till mitt. Hon fortsätter: Jaja. Du ska alltid vara så extrem, så hardcore. Förresten, jag pluggar global utveckling nu. Jag ska rädda världen, haha.

Jag: Okej, vad innebär det?

V: Alltså det är en sån vänsterutbildning, vet inte, vi lär oss att förändra världen från botten uppåt, så att säga. Så ja, nu är jag verkligen vänster precis som du, bara inte lika extrem.

Jag: Nenenenene, vänta lite nu, jag är inte vänster. Om det är något jag är förutom *mig själv* så är det anarkist.

V: Men vad är skillnaden då? Vi vill väl båda revolution? Vi vill väl båda förändra världen?

Jag: Saken är den, jag vill inte vara en del av någon likformig massrörelse, underkasta mig uppförandekoder, program, konsensus, hierarkier och så vidare. Oavsett om det handlar om ett samhälle, en revolutionär rörelse eller revolution – jag vill inte vara en aktiv del av den, det vill säga, jag vill inte uppoffra mig för att få vara blott en i mängden. Och revolution... i ärlighetens namn, vad är en revolution om inte en förbättring av samhället? En förbättring som i praktiken innebär en förfining av härskartekniker, en uppgradering till en mer sofistikerad form av social kontroll? Du må krossa de gamla härskarna och strukturerna men så länge du är revolutionen lojal, lär du snart finna dig i en fördelaktig post-revolutionär position, eller helt enkelt fängslad i nya strukturer för massorganisering. Revolution är för mig reformism. En revolution bär inom sig ett nytt samhälle, nej det är redan ett nytt samhälle som först när det besegrat det rådande, stagnerar och, precis som det nu rådande, tvingar folk till att reproducera denna stagnation – dag in och dag ut. Vem ska se till att inte nya revolutioner bryter ut? Vem ska se till att "naturen" inte förstör den civiliserade infrastrukturen? Vem ska se till att brottslingar tas om hand? För brottslingar kommer det att finnas i alla samhällen, då inget samhälle kan existera utan uppförandekoder, moral och i viss mån regler. Jo, samma som idag: snutar, plitar och auktoritärt patask!

V: Jag vet inte om jag håller med dig... Men om det nu skulle vara så, vad vill du då?

Jag: Jag vill förstöra det existerande; samhället, civilisationen, alla de förtryckande strukturer jag kommer i kontakt med. Jag vill förstöra, inte förändra.

V: Men vill du inte ha något samhälle alls då?

Jag: Nej, det vill jag faktiskt inte. Jag vill leva mitt liv utifrån mig själv och mina relationer. Jag vill inte ha en idé om ett samhälle mellan mig och allt jag upplever, mellan mig och de individer jag väljer att dela mitt liv med. Jag vill i första hand vara jag, därifrån möter jag människor och vissa möten blir till långvariga och djupare relationer, med dem kanske jag skapar projekt som ser ut som ett litet samhälle men som existerar bara så länge det är viljat från alla som deltar. Så snart det blir oviljat eller kollektivet blir viktigare än individen, och detta stagnerar, så har du ett samhälle.

V: Ja, jag vet inte, det blir lite väl teoretiskt och komplicerat för ett bröllop det här.

Jag: Det är egentligen inte så komplicerat, det svåra är att försöka sätta ord på det, att beskriva de samhällsförhållanden och sociala relationer, vad det skapar inom oss, som aktivt upprätthåller vår underkastelse och att i grund och botten handlar allt om hur du betraktar dig själv och din värld – som en hund eller som en varg. Med medvetenhet om din underkastelse, nöjer du dig med att få springa utan koppel då och då eller väljer du en aktiv kamp för din befrielse?

V: Fan vad hård du är! Så enkelt är det ju inte!

Jag: Nej, jag vet att det inte alltid är så enkelt som jag får det att låta men för mig är det så det är och ingen annan behöver ta till sig av vad jag säger.

V: Fast... ja, äh, skitsamma. Men utan revolution och så vidare, hur tänker du att ska kunna nå dit? Och vadå, ska du ensam spränga hela världen eller?

Jag: Så som jag ser det utgår jag från mig själv och mitt val att revoltera mot auktoriteter, mot samhället och mot min egen underkastelse. Därifrån söker jag sedan affiniteter, alltså andra individer som gjort samma eller likartade val och som vill kämpa tillsammans mot samma eller likartade mål.

Varför med flera personer och inte "ensam bomba världen"?... Så som jag ser det ger min individuella styrka mig många möjligheter men att ensam utmana ett system som har miljarder av potentiella försvarare, det leder mig inte speciellt långt. Jag ser att där min kraft är otillräcklig, blir en starkt affinitiv relation många gånger det som tar mig dit jag vill. Ibland flera relationer, ibland till och med flera grupper som kortsiktigt samarbetar. Även om jag ofta känner mig skeptisk och kritisk till sådana utsvävningar.

Det går att jämföra lite med kärlek. Om jag förälskar mig i en person, så behöver jag den personen för att verkligen kunna njuta av dessa känslor, för utan personen skulle det troligtvis bara skapa lidande för mig. För att uppnå vissa saker behöver jag relationer, annars skulle jag förmodligen ensam stå och trampa på samma ställe i min konflikt med auktoriteter.

V: Men vad ska ni göra då? Du och dina kamprelationer: ska ni bomba världen då?

En äldre man brölar på dialekt från ett annat bord:

Jävla snack om bomber hela tiden! Kom hit ska du få se på en riktig smäll!

Mannens partner lägger sin hand på hans axel medan hon diskret för bort hans spritglas med den andra.

Jag: Nej, jag är i allmänhet inte så blodtörstig. Visst kan jag tänka mig att skada och döda andra människor men inte planlöst och inte utan att de har gjort mig illa.

V: Men gud! Jag skojade bara. Men jag vill fortfarande veta. Vad ska ni göra då?

Jag: Där jag funnit min starkaste affinitet är själva grundidén att försöka främja, driva på eller skapa sociala konflikter. Inte att, så som "vänster-personer" ofta gör, försöka lösa samhällskonflikter utan att driva dem till

eskalation. Till exempel om ett ockuperat hus är vräkningsshotat så skulle jag inte vädja till några politiker för att hitta en lösning för att få stanna där. Jag skulle inta min antiauktoritära position, i ord och handling angripa de som försöker tvinga mig till underkastelse, jag skulle försöka sprida denna position på olika sätt och försöka hitta anknytningspunkter till andra kamper, andra konflikter och sociala spänningar. Genom detta skulle sprickor i samhället kunna uppstå ur vilka uppror kan förlösas, där fokusen inte ligger på uppbyggandet av ett nytt samhälle eller på övertagandet av maktmedlen, utan förstörandet av de båda. Ögonblicklig kamp mot auktoriteter. Sedan ligger det på mig, oss, och andra upproriska att försöka sprida upproren på olika sätt.

V: Men vad händer om ni vinner, om ni segrar?

Jag: Jag vet ärligt talat inte hur en seger skulle se ut. En seger skulle kunna vara en rånad bank utan några gripna men också mindre snutar i området där en bor, eller en kravall där polisen öppet visar sig underlägsen och folk utnyttjar det ögonblicket. Det skulle också kunna vara att höra folk på gatan diskutera förslag eller positioner som en spridit genom affischer, klibbor, i artiklar eller flygblad.

V: Äh, men jag menar när kapitalismen är borta, eller samhället, eller auktoriteter och så vidare, vad händer då?

Jag: Jag vet inte, jag har ingen aning eller plan, och jag vill inte heller ha det ärligt talat. Om det är något detta samhälle håller oss borta ifrån så är det det okända. För mig är det en viktig del i min kamp, att försöka omfamna min rädsla för det okända och finna min styrka i det. Detta samhälle försöker verkligen göra allt okänt känt, allt okontrollerbart kontrollerbart och allt osäkert tryggt, säkert och mätbart in på minsta partikel.

V: ...det okända? Hmm... ska vi gå och röka? Jag pallar inte mer seriöst prat.

Jag: Nej, inte jag heller. Röka låter bra.

I bakgrunden spelar den inhyrda Dĵ:n de senaste topplistelåtarna och folk börjar försiktigt att dansa. Spänningarna mellan personer som inte sett varandra på ett årtionde luckras sakta upp i takt med att alkoholen rusar genom blodet. Insikten om att jag förmodligen aldrig kommer att träffa flera av dessa människor igen orsakar en känslomässig fusion av nostalgi och bekymmerslöshet som mynnar ut i en lättnad.

Det Anarkistiska Biblioteket



Anonym
Bröllopskonversationer
samtal mellan en anarkistisk individ och dess vänner från förr

gatorna.info

sv.theanarchistlibrary.org